

Suomalaisen kestävyysjuoksun alennustila?

Viime vuoden urheilukirjasato oli laadukas ja monipuolinen. Perinteen mukaisesti Suomen Urheilumuseosäätiön nimeämä raati valitsee Vuoden urheilukirjan kalenterivuoden aikana Suomessa julkaistujen urheilukirjojen joukosta.

Vuoden urheilukirjafinalistien joukossa on kahdeksan teosta, jotka varmaankin kaikki puoltavat paikkansa. Mielestäni yksi kirja on kuitenkin joukosta poissa. Jari Rantasen omaperäisellä ja rehellisellä tyylillä kirjoitettu ”100 kiloa Jallua” oli viime vuoden pirteimpiä urheiluteoksia. Konservatiivisen raadin makuun se ei kuitenkaan kelvannut.

Eräs toinen viime vuoden kiinnostavimmista urheilukirjoista ei ole koolla pilattu, mutta sen sisältö on varsinkin kestävyysurheilun harrastajien ja seuraajien kannalta vähintään lukemisen arvoinen. Juoksija-lehti kokosi maratonin Euroopan mestarin, filosofian tohtori Janne Holménin artikkelit kirjaksi ”Kilpajuoksu”, joka kertoo urheilijan ajoittain karustakin arjesta.

Olenainen asia artikkelikirjassa on kuitenkin se, että Holménin teksti on ajattelevan ihmisen tekemää. Kaikesta näkee, että fiksu kaveri on analysoinut ympärillään näkemäänsä maailmaa muustakin kuin perinteisestä kilpaurheilijan perspektiivistä. Esimerkiksi seuraava ote kiteyttää monta asiaa muutamassa rivissä:

Ajatelkaamme kahta 18-vuotiasta poikaa, joista toinen on kenialainen, toinen suomalainen. Molemmat ovat terävä-älyisiä, minkä lisäksi heillä on halu ja lahjat juoksemiseen. He haluavat samoja asioita elämäänsä: opiskella, hankkia tuloja, mennä naimisiin ja kasvattaa perhettä. Kenialaispojalle juoksu on oikotie kaikkeen siihen, mitä hän haluaa tehdä elämällään, kun taas suomalaispojalle se on pelkästään haittatekijä, josta hän luultavasti tulee ennemmin tai myöhemmin luopumaan. Ihmiset toimivat kaikkialla pohjimmiltaan samalla tavoin, mutta erilaisissa olosuhteissa.

Suomalaisen kestävyysjuoksun alennustilasta on puhuttu siitä lähtien, kun Martti Vainion talonmiessaagan alkusanat lausuttiin Los Angelesin olympialaisissa 1984. Holménin kirja on kuitenkin muistutus siitä, että kestävyysjuoksulla on mennyt 2000-luvulla kohtuullisen hyvin. Viime vuoteen uransa lopettanut ahvenanmaalainen voitti EM-maratonin 2002 ja Jukka Keskisalo otti EM-kultaa 3000 metrin esteissä 2006. Kaksi Euroopan mestaruutta viime vuosikymmenellä ei ole Suomelle ollenkaan huono saavutus, vaikka tietenkin kansainvälisesti katsottuna Afrikka on juossut jo ajat sitten karkuun.

Tietenkin on myös selvää, että suomalainen kestävyysjuoksu on todella kapean kärjen varassa. Se ei kuitenkaan ole suomalaisessa urheilussa mitään uutta. Mitäpä esimerkiksi suomalainen alppihiihto on Kalle Palanderin ja Tanja Poutiaisen laskujen loputtua tai kuinka syvälle suomalainen uinti sukeltaa Hanna-Maria Seppälän uran päätyttyä?

Näiden esimerkkien valossa suomalaisen kestävyysjuoksun tulevaisuutta kannattaakin murehtia vasta Keskisalon ensi kesän EM-kultajahdin ja Lontoon olympiakisojen jälkeen.

Julkaistu Pohjolan Sanomissa 16.1.2010